

NAJvyšší KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 824/01
Zo dňa: 10.04.2014

Počet výtlačkov: ...
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 16
Počet príloh: 1



PROTOKOL

**o výsledku kontroly
efektívnosti a účinnosti pri výkone pôsobností obcami Slovenskej republiky**

Obec Varechovce

Prešov november 2014

Zhrnutie

Kontrola efektívnosti a účinnosti pri výkone pôsobností obcami Slovenskej republiky vychádzala zo schváleného strategického zámeru kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu SR (ďalej len „NKÚ SR“) na roky 2012 - 2014, kde nosnou oblasťou kontrolnej činnosti je efektívna verejná správa a v rámci nej samospráva a spokojný občan. Zároveň kontrola nadväzovala na predbežnú štúdiu v roku 2013, ktorej účelom bolo preveriť procesy v koncepte komunálnej reformy a programu modernizácie územnej samosprávy. Kontrolovanými subjektmi kontrolnej akcie bol štatisticky reprezentatívny súbor 93 obcí SR.

Účelom kontroly bolo preveriť efektívnosť a účinnosť pri výkone samosprávnych pôsobností obce podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a prenesených pôsobností z orgánov štátnej správy na obce podľa zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov.

Kontrola bola vykonaná ako kontrola súladu v kombinácii s kontrolou výkonnosti, tzn. okrem dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov, bola preverovaná výkonnosť pri výkone vybraných pôsobností obce.

Pri kontrole bola použitá technika preskúmania relevantných dokladov (rozpočty, vrátane ich programov a z nich vyplývajúcich cieľov, plánovacie a strategické dokumenty, zmluvy, všeobecne záväzné nariadenia, uznesenia obecného zastupiteľstva, finančné a účtovné výkazy, účtovné doklady, záverečné účty, rôzne druhy štatistických výkazov a i.), rozhovory s manažmentom a zamestnancami obce.

Zistené údaje boli následne analyzované, bol vykonaný výpočet pomerových ukazovateľov, kontrolné zistenia a závery uvedené v protokole o výsledku kontroly budú slúžiť ako podklad pre účely vypracovania súhrnnej správy o výsledku kontrolnej akcie, v ktorej bude analytickými metódami na preverených zozbieraných údajoch od všetkých kontrolovaných subjektov zhodnotená efektívnosť a účinnosť výkonu vybraných pôsobností v závislosti od viacerých parametrov (počet obyvateľov, príjmy obce a pod.).

Obec Varechovce nepostupovala v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, tým že o schválených úpravách rozpočtu a rozpočtových opatreniach nevedla operatívnu evidenciu a schválené rozpočty neboli členené na príjmové finančné operácie. Ďalej za obdobie rokov 2012 a 2013 obec nezostavila programový rozpočet a v roku 2011 nemonitorovala a nehodnotila plnenie programového rozpočtu, čo nebolo v súlade s uvedeným zákonom.

Zákon o účtovníctve bol porušený nesprávnym účtovaním o vzniknutých záväzkoch, nákladoch budúcich období za správu webovej stránky obce a poskytnutých preddavkov.

Obec v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia nemonitorovala a nevyhodnocovala plnenie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, v dôsledku čoho nepostupovala v súlade so zákonom o podpore regionálneho rozvoja.

Obec nemala vypracovanú koncepciu rozvoja informačných systémov verejnej správy a komunitný plán sociálnych služieb.

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 824/01 z 10.04.2014 vykonali:

Mgr. Stanislav Pribula, vedúci kontrolnej skupiny
Mgr. Lucia Vasičková, členka kontrolnej skupiny

kontrolu efektívnosti a účinnosti pri výkone pôsobností obcami v Slovenskej republike, ktorej účelom bolo preveriť efektívnosť a účinnosť obce pri výkone samosprávnych pôsobností obce podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a prenesených pôsobností z orgánov štátnej správy na obce podľa zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov.

Kontrola bola vykonaná v čase od 16.05.2014 do 20.10.2014 v subjekte

Obec Varechovce
Varechovce 62
090 23 Havaj
IČO 00331147

za kontrolované obdobie rokov 2011 až 2013 a súvisiace obdobie pre potreby objektívneho zhodnotenia preverovaných skutočností.

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a so štandardami, ktoré vychádzajú zo základných princípov kontroly (ISSAI 100 – 999) v rámci medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií.

Predmetom kontroly bolo preverenie efektívnosti a účinnosti použitia verejných prostriedkov a majetku obce pri výkone vybraných pôsobností obce a preverenie dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov pri výkone vybraných pôsobností obce.

Obec je podľa čl. 65 ods. 1 Ústavy SR právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a so svojimi finančnými prostriedkami. Samosprávu obce vykonávajú obyvatelia obce prostredníctvom verejných zhromaždení obyvateľov obce, hlasovaním obyvateľov obce a najmä prostredníctvom volených zástupcov obecného zastupiteľstva (ďalej len „ObZ“) a starostu obce.

Činnosť obce je upravená zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“). Obec sa nachádza v Prešovskom kraji, okres Stropkov. Podľa údajov Štatistického úradu SR mala obec 182 obyvateľov v roku 2011, 173 obyvateľov v roku 2012 a 171 obyvateľov v roku 2013.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1 Preverenie efektívnosti použitia verejných prostriedkov a majetku obcí pri výkone vybraných pôsobností obcí SR

Kontrolou bolo preverované využívanie zdrojov obce na zabezpečenie výkonu jednotlivých pôsobností so zameraním na hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami

a majetkom obce, ľudské a materiálne zdroje, spôsob výkonu a financovanie vybraných pôsobností.

1.1 Využívanie finančných, materiálnych a ľudských zdrojov

1.1.1 Rozpočtové hospodárenie a majetok obce

Kontrolou bolo zistené, že rozpočet na rok 2011 bol schválený uznesením ObZ č. 2/2011 z 03.02.2011 ako vyrovnaný v sume 28 997,00 eur.

Preverením čerpania výdavkov za mesiac január v celkovej sume 1 767,00 eur nebolo zistené prekročenie 1/12 celkových výdavkov rozpočtu obce predchádzajúceho rozpočtového roka.

Príjmy z predaja majetku v celkovej sume 9 383,27 eur obec v roku 2011 nesprávne zatriedila na podpoložku 223004 – Poplatky a platby z nepriemyselného a náhodného predaja a služieb, namiesto položky 231 – Príjem z predaja kapitálových aktív.

Nedodržaním triedenia výdavkov, kontrolovaný subjekt neuplatnil správne rozpočtovú klasifikáciu, čím nepostupoval v súlade s § 1 ods. 3 Opatrenia MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie (ďalej len „Opatrenie MF SR č. MF/010175/2004-42“), a s § 4 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, podľa ktorého sa v rozpočte obce uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom.

Rozpočet obce na rok 2012 bol schválený na zasadnutí ObZ konanom 24.11.2011 ako vyrovnaný v sume 44 121,00 eur a rozpočet na rok 2013 bol schválený na zasadnutí ObZ konanom 15.12.2012, ako vyrovnaný v sume 32 232,00 eur.

Obec o schválených úpravách rozpočtu a rozpočtových opatreniach v roku 2011 a 2013 nevedla operatívnu evidenciu, čím nepostupovala v súlade s § 14 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“).

Obec v priebehu rokov 2011 až 2013 nevykonávala zmeny vo svojom rozpočte pred čerpaním výdavkov a čerpala výdavky z rozpočtu, ktoré neboli schválené. Obec tým nepostupovala v súlade s § 12 ods. 2 a ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Schválené rozpočty na roky 2011 až 2013 neboli členené na finančné operácie, čím obec nepostupovala v súlade s § 10 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Zároveň rozpočty na roky 2012 a 2013 neobsahovali zábery a ciele, ktoré obec realizovala z výdavkov rozpočtu obce, čím obec nepostupovala v súlade s § 4 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Ďalej bolo zistené, že rozpočty boli členené podľa zdrojov, položiek a podpoložiek ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie v zmysle Metodického usmernenia Ministerstva financií Slovenskej republiky k č. MF/010175/2004-42 zo dňa 08. decembra

a vysvetlivky k ekonomickej klasifikácii rozpočtovej klasifikácie (ďalej len „metodické usmernenie“).

Príjmy z bankového úveru v sume 15 000,00 eur obec nesprávne zatriedila na podpoložku 292027 – Iné nedaňové príjmy a nie na podpoložku 513002 – Bankové úvery dlhodobé. Nedodržaním triedenia príjmov, kontrolovaný subjekt neuplatnil správne rozpočtovú klasifikáciu, čím nepostupoval v súlade s § 1 ods. 3 Opatrenia MF SR č. MF/010175/2004-42 a s § 4 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, podľa ktorého sa v rozpočte obce uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom.

Porovnaním vývoja podielu hospodárskeho výsledku po vylúčení finančných operácií na jedného obyvateľa obce bolo zistené, že od roku 2011 došlo k jeho zníženiu zo sumy 13 371,00 eur, na sumu 2 460,00 eur v roku 2012 a sumu 1 560,00 eur v roku 2013, čo bolo spôsobené nečerpaním dotácií zo štátneho rozpočtu.

Prehľad o schválenom, upravenom rozpočte obce a skutočnom čerpaní za roky 2011 až 2013 je uvedený v prílohe č. 1 tohto protokolu o výsledku kontroly.

Kontrolou predložených dokladov bolo zistené, že obec mala vypracované Zásady hospodárenia s majetkom obce v súlade s § 9 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o majetku obcí“), ktoré schválilo ObZ 03.02.2011 a účinnosť nadobudla 23.02.2011. V čl. 14 predmetných zásad mala obec určené dôvody pre trvalé alebo dočasné upustenie od vymáhania majetkových práv, o ktorom rozhoduje OcZ.

Inventarizácia majetku bola vykonaná v súlade s Príkazom starostu obce na vykonanie inventarizácie majetku: k 31.12.2011, k 31.12.2012 a k 31.12.2013. Výsledky inventarizácie za rok 2011 boli prerokované a zaznamenané v zápisnici z 20.01.2012, za rok 2012 v zápisnici z 20.01.2013 a za rok 2013 v zápisnici z 20.01.2014.

Obec v kontrolovanom období dodržala lehoty vykonania inventarizácie majetku v súlade s § 29 ods. 3. zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“). Peňažné prostriedky v hotovosti boli inventarizované v roku 2011, 2012 a 2013 so stavom k 31.03., 30.06., 30.09. a 31.12. kalendárneho roka. Inventarizácia peňažných prostriedkov v pokladnici bola vykonaná v súlade s § 29 ods. 3 zákona o účtovníctve, podľa ktorého peňažné prostriedky v hotovosti musí účtovná jednotka inventarizovať najmenej štyrikrát za účtovné obdobie.

Hodnota majetku obce medziročne dosahovala rastúci trend. V roku 2011 hodnota celkového majetku predstavovala 175 390,00 eur. V roku 2012 klesla hodnota majetku o 8 979,13 eur na 166 410,87 eur. V roku 2013 hodnota majetku oproti roku 2012 vzrástla o 14 678,76 eur na 181 089,63 eur. Hodnota dlhodobého hmotného majetku (ďalej len „DHM“) v roku 2011 bola v sume 138 021,00 eur, v roku 2012 hodnota DHM klesla o 0,43 eur na sumu 138 020,57 eur. V roku 2013 hodnota DHM bola vykázaná v sume 152 770,57 eur. Hodnota obežného majetku poklesla v rokoch 2012 a 2013 oproti roku 2011. Kým v roku 2011 suma obežného majetku predstavovala 12 895,00 eur, v roku 2012 to bolo 3 963,65 eur a v roku 2013 to bolo 3 698,29 eur.

Dlhodobé pohľadávky obec neevidovala. Krátkodobé pohľadávky v roku 2011 boli vykázané v sume 258,00 eur, pritom v roku 2012 a 2013 mali stúpajúcu tendenciu. V roku 2012 dosiahli sumu 1 637,76 eur a v roku 2013 sumu 1 874,91 eur. Nárast krátkodobých pohľadávok bol zaznamenaný v oblasti dane z nehnuteľností.

V roku 2011 obec uzatvorila kúpnu zmluvu na predaj dvoch osobných motorových vozidiel a dvoch nákladných motorových vozidiel v celkovej sume 9 383,27 eur.

Prehľad vybraných údajov a ukazovateľov stanovených pre kontrolu výkonnosti v oblasti majetku je uvedený v tabuľke č. 1

Tabuľka č. 1

Rok	2011	2012	2013
Suma celkového majetku obce (v eur)	175 390,00	166 410,87	181 089,63
Prírastok/úbytok majetku za obdobie 2011 – 2013 (v %)	3,25		
Majetok na obyvateľa (v eur)	963,68	961,91	1 059,00
Suma neobežného majetku (v eur)	162 419,00	162 418,10	177 168,10
Podiel neobežného majetku na celkovom majetku (v %)	92,60	97,60	97,83
Suma dlhodobého hmotného majetku (v eur)	138 021,00	138 020,57	152 770,57
Suma obežného majetku (v eur)	12 895,00	3 963,65	3 698,29
Suma dlhodobých pohľadávok (v eur)	0,00	0,00	0,00
Suma krátkodobých pohľadávok (v eur)	258,00	1 637,76	1 874,91
Podiel pohľadávok na celkovom majetku (v %)	0,14	0,98	1,03
Podiel pohľadávok po lehote splatnosti na celkovej sume pohľadávok (v %)	0,00	0,00	0,00
Počet uzatvorených KZ na kúpu dlhodobého majetku	0	0	0
Počet uzatvorených KZ na predaj DHM	1	0	0
Druh majetku	Dopravné prostriedky	N/A	N/A
Cena predávaného majetku (v eur)	9 383,27	0,00	0,00

1.1.2 Ľudské zdroje a materiálno-technické zabezpečenie obce

V kontrolovanom období obec nemala zamestnaných žiadnych zamestnancov. Organizačné a administratívne veci zabezpečoval starosta samostatne. Úväzok starostu bol 100 % -ný. Tarifný plat bol určený v súlade so zákonom č. 253/1994 Z. z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest v znení neskorších predpisov. Obec nemala zvoleného hlavného kontrolóra obce.

Na zabezpečenie realizácie protipovodňových opatrení v obci boli v rokoch 2011 a 2012 zamestnaní šiesti obyvatelia na základe pracovnej zmluvy a na zabezpečenie sčítania obyvateľov, domov a bytov bola uzatvorená dohoda o vykonaní práce. Úhrada mzdových výdavkov bola zabezpečená prostredníctvom poskytnutej dotácie zo štátneho rozpočtu.

Prehľad o vývoji výdavkov na mzdy a odvody starostu obce je uvedený v tabuľke č. 2.

Tabuľka č. 2

Rok	2011	2012	2013
Objem mzdových výdavkov* (v eur)	11 689,60	14086,55	18 558,14
Podiel mzdových výdavkov na bežných výdavkoch rozpočtu obce* (v %)	21,84	30,54	51,51
Podiel mzdových výdavkov na starostu na bežných výdavkoch rozpočtu obce (v %)	21,84	30,54	51,51
Podiel mzdových výdavkov na hlavného kontrolóra na bežných výdavkoch rozpočtu obce (v %)	0	0	0
Podiel mzdových výdavkov na poslancov ObZ na bežných výdavkoch rozpočtu obce (v %)	0	0	0
Podiel mzdových výdavkov na zamestnancov ObÚ na bežných výdavkoch rozpočtu obce (v %)	0	0	0
Počet administratívnych zamestnancov na 100 obyvateľov obce	0	0	0

*starosta, HK, poslanci ObZ

*Mzdové výdavky = hrubá mzda a odvody, ktoré platí zamestnávateľ

** zdroj: FIN 1-04 resp. FIN 1-12

Z uvedeného prehľadu je zrejmé, že každoročne dochádzalo k nárastu mzdových výdavkov, v porovnaní s rokom 2011 sa tieto výdavky zvýšili o 6 868,54 eur, čo viedlo aj k zvyšovaniu podielu mzdových výdavkov na bežných výdavkoch rozpočtu obce.

Obec mala zvolených piatich poslancov, ktorým v kontrolovanom období nebola poskytnutá odmena. V podmienkach obce bol prijatý interný predpis upravujúci odmeňovanie poslancov, a to Zásady odmeňovania poslancov obce Varechovce č. 2/2011 z 03.02.2011. ObZ nemalo zriadené žiadne komisie a obecnú radu.

V kontrolovanom období obec nevynaložila žiadne náklady súvisiace so školeniami starostu obce. Starosta sa však zúčastňoval rôznych stretnutí starostov obcí na regionálnej úrovni.

Ďalej bolo zistené, že obec zverejňovala program zasadnutí ObZ na úradnej tabuli, čo bolo v súlade s § 12 ods. 4 zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Kontrolovaný subjekt mal na obecnom úrade (ďalej len „ObÚ“) jeden počítač obstaraný v roku 2007 ako dar Združenia miest a obcí Slovenska. Kontrolou bolo zistené, že obec počítač zaradila v roku 2011 v obstarávacej cene 0 eur, čím nepostupovala v súlade s § 25 písm. d) ods. 1 zákona o účtovníctve, podľa ktorého sa reprodukčnou obstarávacou cenou oceňuje majetok v prípade bezodplatného nadobudnutia.

Protokol o zapojení počítača bol vyhotovený 05.01.2007. Inventárna karta hmotného investičného majetku bola vyhotovená 01.01.2011 s dátumom zaradenia 01.01.2011. Oneskoreným zaradením darovaného počítača postupovala obec v rozpore s § 2 ods. 1 Opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/16786/2007-31 (ďalej len „Opatrenie MF SR č. MF/16786/2007-31“), ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky, podľa ktorého dňom uskutočnenia účtovného prípadu je aj pohyb majetku vo vnútri účtovnej jednotky a v rozpore s § 4 ods. 2 zákona o účtovníctve. Oneskoreným zaradením majetku obec nepostupovala v súlade

s § 21 ods. 3 písm. b) Opatrenia MF SR č. MF/16786/2007-31, podľa ktorého sa v účtovej triede 0 účtuje o dlhodobom hmotnom majetku.

Kontrolou účtovných dokladov bolo zistené, že obec účtovala o vzniknutých záväzkoch raz mesačne, a to ku koncu mesiaca bez ohľadu na to, kedy boli doručené príslušné faktúry od dodávateľov, o vzniku záväzkov bolo účtované až po ich úhrade, čo bolo v rozpore s § 2 ods. 1 a § 44 ods. 1 Opatrenia MF SR č. MF/16789/2007-31.

V kontrolovanom období vynaložila obec na prevádzku a údržbu výpočtovej techniky celkom 665,55 eur, na správu a údržbu webovej stránky sumu 177,00 eur, z toho v roku 2011 vynaložila 60,00 na tvorbu webovej stránky.

Preverením faktúr za kontrolované obdobie bolo zistené, že obec v troch prípadoch nesprávne účtovala o nákladoch budúcich období na ťarchu nákladov v bežnom účtovnom období celkom v sume 56,60 eur, čím nebolo dodržané ustanovenie § 50 ods. 2 Opatrenia MF SR č. MF/16786/2007-31, podľa ktorého sa na účte 381 – Náklady budúcich období účtujú výdavky bežného účtovného obdobia, ktoré sa týkajú nákladov v budúcich obdobiach.

Ďalej bolo zistené, že obec v dvoch prípadoch neúčtovala o poskytnutých preddavkoch celkom v sume 78,20 eur, čím nepostupovala v súlade s § 43 ods. 4 Opatrenia MF SR č. MF/16786/2007-31, keď v uvedených prípadoch neúčtovala na účte 314 – Poskytnuté prevádzkové preddavky.

Obec poskytla preddavok bez toho, aby jeho poskytnutie vopred písomne dohodla v zmluve o dodávke služieb, čím nepostupovala v súlade s § 19 ods. 8 zákona 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy“), podľa ktorého má obec povinnosť vopred písomne dohodnúť poskytnutie preddavku a zároveň došlo k porušeniu finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. l) citovaného zákona v sume 78,20 eur.

Nesprávnym uplatnením Opatrenia MF SR č. MF/16786/2007-31 v prípadoch účtovania o vzniknutých záväzkoch, nákladoch budúcich období a poskytnutých preddavkov, obec nepostupovala v súlade s § 4 ods. 2 zákona o účtovníctve, podľa ktorého účtovná jednotka je povinná dodržať platné postupy účtovania, stanovené opatrením Ministerstva financií Slovenskej republiky.

Obec riadil starosta sám a nemal žiadnych iných zamestnancov. Spracovanie účtovníctva bolo zabezpečené starostom.

Prehľad o vybraných ukazovateľoch materiálno-technického zabezpečenia obce je uvedený v tabuľke č. 3.

Tabuľka č. 3

Rok	2011	2012	2013
Objem výdavkov na IT (v eur)	162,85	162,85	162,85
Podiel výdavkov na IT na bežných výdavkoch rozpočtu obce (v %)	0,30	0,35	0,45
Priemerný vek výpočtovej techniky (v rokoch)	5	6	7

Z porovnania objemu výdavkov na informačné technológie (ďalej len „IT“) je zrejmé, že obec vynakladala na programové vybavenie ekonomickej a mzdovej agendy finančné prostriedky v rovnakej sume 162,85 eur za celé kontrolované obdobie, čo predstavovalo približne 0,37 % z objemu bežných výdavkov rozpočtu obce.

Bezpečnosť údajov spracovávaných informačnými systémami obcí vyplýva z práv a povinností definovaných v zákone č. 275/2006 Z. z. o informačných systémoch verejnej správy v znení neskorších predpisov a vo výnose Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 312/2010 o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy (ďalej len „výnos o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy“).

Obec vytvárala dve archivačné zálohy ročne a prevádzkovú zálohu nevytvárala vôbec, čím nepostupovala v súlade s § 38 písm. a) a b) výnosu o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy.

Kontrolovaný subjekt preukázal fyzické uloženie jednej kópie archivačnej zálohy v uzamykateľnom priestore ObÚ a druhej kópie archivačnej zálohy v Spoločnom obecnom úrade pri OcÚ Vyšná Olšava obcí okresu Stropkov (ďalej len „SOÚ“), čo bolo v súlade s § 39 výnosu o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy.

1.2 Výkon vybraných pôsobností

1.2.1 Regionálny rozvoj, utváranie podmienok rozvoja obce čerpaním fondov Európskej únie

Kontrolovaný subjekt v rokoch 2011 až 2013 zabezpečoval výkon všetkých svojich kompetencií sám, alebo prostredníctvom tretej osoby, ktorou bol SOÚ - úsek stavebného poriadku, úsek špeciálneho stavebného úradu pre miestne komunikácie, starostlivosti o životné prostredie. Vývoz a likvidáciu odpadu obci, spracovanie miezd zabezpečovali externí dodávatelia. V sledovanom období nebola obec zriaďovateľom rozpočtovej ani príspevkovej organizácie, ani zakladateľom obchodnej spoločnosti.

Kontrolou bolo zistené, že obec v rokoch 2011 až 2013 nepodala žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku (ďalej len „NFP“) z fondov Európskej únie (ďalej len „EÚ“).

V roku 2010 bol v obci realizovaný projekt „Rekonštrukcia budovy na kultúrno-spoločenské centrum“ v celkovej sume 79 453,92 eur, z toho čiastka poskytnutá z fondov EÚ predstavovala sumu 68 105,58 eur.

Prehľad o čerpaní finančných prostriedkov z fondov EÚ je uvedený v tabuľke č.4.

Tabuľka č. 4

Rok	2011	2012	2013
Objem čerpaných prostriedkov z fondov EÚ (v eur)	68 105,58	0,00	0,00
Celkový počet zrealizovaných projektov do 31.12.2013	1		
Celkový objem čerpaných prostriedkov z fondov EÚ do 31.12.2013 (v eur)	68 105,58		

1.2.2 Prenesený výkon štátnej správy na úseku matriky a stavebného poriadku

Kontrolou bolo zistené, že obec nebola matričným úradom. V oblasti prenesenej pôsobnosti na úseku matrik a matričnej činnosti bola pre kontrolovaný subjekt matričným úradom obec Havaj (podľa vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 529/2001 z 10.12.2001).

Obec zabezpečovala v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia výkon prenesenej pôsobnosti na úseku stavebného poriadku prostredníctvom SOÚ, na základe zmluvy o zriadení SOÚ obcí okresu Stropkov z 28.06.2002, spolu s ďalšími 40 účastníkmi. Okrem poskytnutých finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy, obec neposkytovala v jednotlivých rokoch SOÚ žiadne iné finančné prostriedky. Obec po dohode so SOÚ prijímala žiadosti na úseku stavebného poriadku, ktoré následne odoslala (postúpila) SOÚ. SOÚ vyhodnotil žiadosti a vyhotovil oznámenia o ohlásení alebo rozhodnutia.

V kontrolovanom období za činnosť v oblasti prenesenej pôsobnosti na úseku stavebného poriadku prostredníctvom SOÚ bolo obci vyúčtovanie nákladov realizované dvakrát ročne.

V tabuľke č. 5 je uvedený vývoj skutočných príjmov, výdavkov a vybraných údajov na úseku stavebného poriadku.

Tabuľka č. 5

Rok	2011	2012	2013
Objem finančných prostriedkov na prenesený výkon štátnej správy (dotácia MDVRR SR) (v eur)	154,38	155,31	169,26
Objem príjmov zo spoplatnených úkonov (v eur)	154,38	155,31	169,26
Objem výdavkov na úseku stavebného poriadku (mimo dotácie z MDVRR SR) (v eur)	0,00	0,00	0,00
Pokrytie výdavkov úseku stavebného poriadku príjmami (v %)	100,00	100,00	100,00
Počet vydaných rozhodnutí na úseku stavebného poriadku	3	1	2
Počet vydaných oznámení o ohlásení (drobné stavby, atď.)	1	1	1

1.2.3 Odpadové hospodárstvo obce

Obec zabezpečovala činnosť odpadového hospodárstva v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia dodávateľsky, prostredníctvom organizácie bez väzby na obec, ktorá poskytuje svoje služby v oblasti odpadového hospodárstva. Obec mala schválené všeobecne záväzné nariadenie (ďalej len „VZN“) v oblasti odpadového hospodárstva. Obecné zastupiteľstvo sa uznieslo v roku 2011 na VZN č. 1/2011, v roku 2012 na VZN č. 1/2012 a v roku 2013 na VZN č. 1/2013. Celková suma výdavkov na odpadové hospodárstvo ako aj príjmov mala v roku 2013 stúpajúcu tendenciu v porovnaní s rokom 2011.

Obec nemala vlastnú skládku, ani zberný dvor. Obec vykonávala triedený zber papiera, plastov a skla v súlade s § 39 ods. 16 zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“).

Obec zabezpečila najmenej dvakrát do roka zber a prepravu objemných odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín a drobných stavebných odpadov podľa § 39 ods. 5 písm. b) zákona o odpadoch.

Prehľad vybraných údajov a ukazovateľov stanovených pre kontrolu výkonnosti v oblasti odpadového hospodárstva je uvedený v tabuľke č. 6.

Tabuľka č. 6

Rok	2011	2012	2013
Celkový objem komunálneho odpadu (v t)	23,66	24,06	38,07
Celkový objem vyseparovaného odpadu (v t)	1,06	1,67	0,73
Podiel separovaného odpadu na celkovom odpade (v %)	4,48	6,94	1,91
Celková suma skutočných výdavkov na odpadové hospodárstvo (v eur)	1 221,00	1 213,77	1 310,99
Výdavky na obyvateľa obce na odpadové hospodárstvo (v eur)	6,70	7,01	7,66
Výdavky na t odpadu (v eur)	51,60	50,44	34,43
Celková suma príjmov odpadového hospodárstva (v eur)	791,00	1 099,00	953,00
Suma prostriedkov z miestneho poplatku za KOaDSO (vyrubená suma) (v eur)	744,00	1 026,00	900,00
Podiel z príjmu z poplatku za KOaDSO na obyvateľa (v eur)	94,05	93,35	94,43
Pokrytie výdavkov odpadového hospodárstva príjmami (v %)	64,78	90,54	72,69

2 Preverenie účinnosti vykonávania vybraných pôsobností obcí SR

Kontrolou bolo preverované napĺňanie predpokladov účinného výkonu pôsobností, najmä z pohľadu preskúmania strategických plánovacích dokumentov a zabezpečovania vybraných prvkov spätnej väzby.

2.1 Programové rozpočtovanie obce

Kontrolou bolo zistené, že obec zostavila programový rozpočet za rok 2011 – 2013, ktorý bol schválený uznesením ObZ č. 2/2011 z 03.02.2011. Programový rozpočet na roky 2011 – 2013 bol členený na päť programov (Plánovanie, manažment a kontrola; Služby občanom; Bezpečnosť; Odpadové hospodárstvo a Podporná činnosť) a sedem podprogramov (Manažment; Finančný manažment obce a audit; Členstvo v profesijných a v záujmových združeniach; Správa cintorína; Obecný rozhlas; Verejné osvetlenie a Podporná činnosť – správa obce).

Obec nemonitorovala a nehodnotila plnenie programov obce za rok 2011, čím nepostupovala v súlade s § 12 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Obec v záverečných účtoch za kontrolované obdobie nehodnotila plnenie programov obce, čím nepostupovala v súlade s § 16 ods. 5 písm. g) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Za obdobie rokov 2012 a 2013 programový rozpočet nebol zostavený, čím obec nepostupovala v súlade s § 4 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Keďže obec nemala vo svojom rozpočte stanovené zámery a ciele, programový rozpočet bol zostavený len za rok 2011, plnenie tejto povinnosti sa javí ako formálne.

V priebehu kontroly nebolo prijaté uznesenie ObZ o neuplatňovaní programového rozpočtu.

2.2 Strategické plánovanie a vybrané prvky spätnej väzby výkonu pôsobností

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce (ďalej len „PHSR“) bol vypracovaný 28.11.2008 ako strednodobý dokument, ktorý obsahoval analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľa a prvoradých potrieb a návrh jeho finančného a administratívneho zabezpečenia. Pozostával zo štyroch častí, ktorými boli základné údaje, analytická časť, programová časť a prílohy. Každý zo stanovených cieľov bol v dokumente zdôvodnený. Ďalej obsahoval pozitívne a negatívne charakteristiky obce a rizikové faktory rozvoja obce, finančné a administratívne zabezpečenie rozvojového programu a záver. V časti prílohy boli uvedené grafy a tabuľky, podporujúce a doplňujúce údaje. PHSR bol vypracovaný v súlade so zákonom č. 503/2001 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov účinným v čase vypracovania PHSR.

Obec v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia nemonitorovala a nevyhodnocovala plnenie PHSR, v dôsledku čoho konala v rozpore s § 12 písm. b) zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov.

Územný plán obce (ďalej len „ÚP“) bol vypracovaný. Obsahoval základné údaje (hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré ÚP rieši, vyhodnotenie doterajšieho územného plánu obce a údaje o súlade riešenia územia so zadaním a so súborným stanoviskom z prerokovania návrhu riešenia), riešenie územného plánu (vymedzenie, väzby, predpoklady, záujmové územie a širšie vzťahy, návrhy urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania, funkčného využitia územia, riešenia bývania a občianskej vybavenosti, riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami, ochrany prírody, verejného a technického vybavenia, vymedzenie zastavaného územia a ochranných pásiem a chránených území. V doplňujúcich údajoch boli uvedené číselné údaje, tabuľky, prehľady, grafy a iné údaje. ÚP nebol v rokoch 2011 – 2013 novelizovaný ani upravovaný. Územný plán bol vypracovaný externými osobami (autorizovaný architekt a iné odborné osoby).

Povodňový plán a záchranných prác mala obec vypracovaný. Obsahoval opis aktuálnej situácie v obci (z hľadiska ohrozenia povodňami), hlasnú a varovnú službu, opis vodných stavov a podmienok vyhlásenia stupňov povodňovej aktivity, vyhlásenie a odvolanie stavov bdelosti, pohotovosti a ohrozenia, zoznam obytných budov, ktoré môžu byť ohrozené povodňami, zoznam osôb, ktorých bude treba evakuovať, zoznam dopravných prostriedkov a mechanizmov určených na výkon záchranných prác, zoznam pracovných síl určených na výkon záchranných prác, zoznam budov občianskeho vybavenia, ktoré môžu byť postihnuté záplavami, opatrenia na zamedzenie znečistenia záplavových vôd látkami škodiacim vodám, obecnú povodňovú komisiu, krízový štáb obce, obvodnú povodňovú komisiu, a územnú mapu obce s vyznačením potencionálnych záplavových oblastí.

Obci povinnosť vypracovať program odpadového hospodárstva v zmysle zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nevyplývala, keďže obec ako pôvodca odpadu nevyprodukovala viac než 10 ton nebezpečného odpadu alebo 100 ton ostatných odpadov.

V kontrolovanom období bola obec členom združenia Mikroregión Horná Oľka a Združenia miest a obcí Slovenska. Z členstva v týchto združeniach obci priamo neplynuli konkrétne výhody ako napr. uľahčenie čerpania eurofondov alebo dotácií, ale účasť v nich prispela k lepšiemu výkonu niektorých kompetencií obce, najmä v oblasti odpadového hospodárstva. Výdavky na členstvo v uvedených združeniach mala obec spolu v sume 23,38 eur v roku 2011, 25,05 eur v roku 2012 a 29,12 eur v roku 2013. Obec v sledovanom období nebola držiteľom žiadneho certifikátu manažérstva kvality.

V rokoch 2011 až 2013 nemala obec vypracovanú koncepciu rozvoja informačných systémov verejnej správy, čím nekonala v súlade s ustanovením § 3 ods. 4 písm. a) zákona č. 275/2006 Z. z. o informačných systémoch verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Obec v sledovanom období nemala vypracovaný komunitný plán sociálnych služieb, čím nekonala v súlade s ustanovením § 83 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

Kontrolovaný subjekt na svojej webovej stránke www.varechovce.sk zverejňoval zmluvy a faktúry čím postupoval v súlade podľa § 5 až § 6 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (Zákon o slobode informácií).

Spravovanie webovej stránky bolo zabezpečené externým dodávateľom. V kontrolovanom období bolo na správu a údržbu webovej stránky použitých 177,00 eur, pričom na tvorbu webovej stránky 60,00 eur, priemerné náklady na správu a údržbu webovej stránky boli v sume 39,00 eur.

Obec zverejňovala schválené uznesenia ObZ na svojej úradnej tabuli. Plnenie uznesení ObZ bolo vyhodnocované na nasledujúcich zasadnutiach ObZ. V kontrolovanom období nebola vyhlásená žiadna petícia, žiadne referendum za odvolanie starostu obce ani sa neuskutočnili žiadne iné petície a referendá. V obci sa nevyskytol prípad nefunkčnosti ObZ z dôvodu neochoty občanov kandidovať na poslancov.

2.3 Systém vnútornej kontroly

Kontrolou bolo zistené, že obec za roky 2011 – 2013 až do času výkonu kontroly nemala zvoleného hlavného kontrolóra obce (ďalej len „HK“). V kontrolovanom období nebola vyhlásená voľba hlavného kontrolóra obecným zastupiteľstvom kontrolovaného subjektu, čo nebolo v súlade s § 4 ods. 3 písm. e) zákona o obecnom zriadení, podľa ktorého obec pri výkone samosprávy utvára účinný systém kontroly a vytvára vhodné organizačné, finančné, personálne a materiálne podmienky na jeho nezávislý výkon.

Kontrolovaný subjekt mal prijaté Zásady finančnej kontroly v podmienkach obce Varechovce z 03.02.2011 (ďalej len „zásady finančnej kontroly“), ktoré nadobudli účinnosť 23.02.2011.

Ďalej bolo zistené, že zásady finančnej kontroly neboli aktualizované po novele zákona č. 69/2012 Z. z. s účinnosťou od 01.03.2012, ktorou došlo k úprave vykonávania predbežnej finančnej kontroly. Obec mala prijaté Zásady výkonu kontrolnej činnosti v podmienkach samosprávy obce z 27.02.2012, ktoré upravovali pôsobnosť miestnej samosprávy na úseku kontroly a základné pravidlá kontrolnej činnosti v rámci samosprávy obce.

Personálne obsadenie obce neumožňovalo v plnom rozsahu zabezpečiť vzájomnú nezlučiteľnosť a oddelenie rozhodovacích právomocí vedúcich zamestnancov od právomocí zamestnancov zodpovedných za realizáciu finančnej operácie a od právomocí zamestnancov zodpovedných za vedenie účtovníctva v zmysle § 8 písm. c) zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole“). Z uvedeného dôvodu ani organizačná štruktúra nezodpovedala požiadavke v zmysle § 9 zákona o finančnej kontrole.

Na zlepšenie výkonu samosprávnych funkcií obce bolo navrhnuté odporúčanie, aby uznesenia ObZ boli zverejňované na webovej stránke obce.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa: 27.10.2014

Mgr. Stanislav Pribula
vedúci kontrolnej skupiny

Mgr. Lucia Vasičková
členka kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa 20.11.2014

Milan Hudák
starosta obce

Zoznam príloh

Príloha č. 1	Prehľad o rozpočte obce za roky 2011 až 2013
--------------	--

	2011				2012				2013			
Ukazovateľ	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	Plnenie	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	Plnenie	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	Plnenie
	(eur)	(eur)	(eur)	(%)	(eur)	(eur)	(eur)	(%)	(eur)	(eur)	(eur)	(%)
Príjmy spolu	28 997,00	152 709,00	149 403,00	97,84	44 121,00	49 621,00	55 863,27	112,57	32 232,00	52 965,00	52 338,28	99,75
V tom: bežné príjmy	28 997,00	73 255,00	71 952,00	98,22	44 121,00	49 621,00	48 589,33	97,92	32 232,00	52 965,00	52 338,28	98,82
kapitálové príjmy	0	79 454,00	77 451,00	97,48	0	0	0	0	0	0	0	0
príjmové finančné operácie	0	0	0	0	0	0	7 273,94	0	0	0	0	0
Výdavky spolu	28 997,00	152 709,00	136 945,00	89,67	44 121,00	49 621,00	54 316,18	109,46	32 232,00	52 965,00	51 774,04	97,75
V tom: bežné výdavky	24 324,00	61 986,00	53 534,00	86,36	43 125,00	48 625,00	46 129,38	94,86	31 320,00	37 303,00	36 028,04	96,58
kapitálové výdavky	3 339,00	89 389,00	82 498,00	92,29	0	0	0	0	0	14 750,00	14 750,00	100
výdavkové finančné operácie	1 334,00	1 334,00	913,00	68,44	996,00	996,00	8 186,80	821,96	912,00	912,00	996,00	109,21
Hospodársky výsledok (prebytok + / schodok -), vrátane finančných operácií	0	0	+12 458,00	x	0	0	+1 547,09	x	0	0	+564,24	x
Bežný rozpočet (+, -)	+4 673,00	+11 269,00	+18 418,00	x	+996,00	+996,00	+2 459,95	x	+100,00	+15 662,00	+16 310,24	x
Kapitálový rozpočet (+,-)	-3 330,00	-9 935,00	-5 047,00	x	0	0	0	x	0	-14 750,00	-14 750,00	x
Finančné operácie (+, -)	-1 334,00	1 334,00	-913,00	x	-996,00	-996,00	-912,86	x	-912,00	-912,00	-996,00	x
Hospodársky výsledok (prebytok + / schodok -), po vylúčení finančných operácií	1 334,00	1 334,00	12 458,00	x	996,00	+996,00	+1 547,09	x	+912,00	+912,00	+1 560,24	x